

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

III. Beatam dicunt Virginem Oracula Gentilium & Sybillæ. Quia nunciârunt
Virginem parituram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

Christo accessere. Huc refer quæ diximus de Gamma Lusitano *cap. 4. num. 2.* Illud verò quod *Allofa narrat lib. 4. coel. stell. cap. 2. n. 2.* interim accipe. Indus quidam senex obitinatissimè suo gentilismo inhærebat, pertinaciam hebetudo ingenij fovebat, cumque multum circa illum, sed nullo successu à sacerdote Christiano fuisset laboratum: tandem ad S. Virginem se vertens sacerdos illi imaginem ejusdem objicit; quam ubi ille quamdiu contemplatus, ita in alterum transijt, ut non solum facilem, sed & capacissimum se exhiberet instructori, ac tinctus sacro fonte, in beatiorè vitam abiit.

In Regno Chilensi Insula (rem totam desumo ex *Atlante Mariano edit. 20. fol. 74.*) incolæ vocant Tenariffam, Hispani magnam Canariam: Statua est miraculosa B. Virginis nata inter saxa, hæc nescio quibus barbaris cæremoniis culta, priusquam ullus Christianus eò adveniret. In eodem Regno *ibid. fol. 78.*) in ea parte terræ Araucanæ quæ Tubulia dicitur, non multum à mari, mons est in quo spelunca ad hemicycli formam peritissimè facta, ubi statuam Virginis cum Jesu natura ex eodem saxo produxit, multis illa ethnicis cultui fuit, sed Virgo in eos vicissim beneficia eodem loci refudit: nam peste affecti, pulvere ejus loci sumpto, convalescebant.

Refert *Navarr. tr. de Orat.* In ora Comocinensi cis Gangen juxta urbem Coulam Virgini nostræ templum à gentilibus erectum. *Gonzalez lib. 1. hist. Chinesis* etiam apud Chinas repertum signum Virginis bajulantis, idque repertum in delubro. Apud Japones testatur *Joannes Bonif. lib. 2. hist. Virg. cap. 1.* Mulierem tenentem Filiolum solere depingi, ad eamque Japones velut communem Patronam in rebus afflictis solere confugere.

3. Beatam dicunt Virginem Oracula gentilium & Sybillæ.

Quia annunciârunt Virginem parituram.

Missus à S. Petro S. Potentianus in Gallias, ubi Carnotum venit, plebem parituræ Virgini ex avita traditione devotam invenit, ut est in *Martyrol. Domini de Suassay 31. Dec.* speluncam ibidem dicatam à gentilibus B. Virgini reperit, quæ tanto semper apud omnes fuit honore, ut Virginis thalamus cameraque antiquitus fuerit appellata. Sed altius rem repetam. Druidæ idem erant apud Gallos, quod Brachmanes apud Indos, uti patet ex Julio Casare de bello Gallico Sacris præerant, consilia Regibus dare soliti. Hi certo quodam tempore Carnoti, quæ Provinciæ Lugdunensis hodiè civitas est, confederunt, comitia celebrârunt

Bb 3.

brârunt

brârunt, undè & oracula, & leges in Regni bonum prodierant, inter quæ Virgini parituræ decreverunt Statuam, annis ante Christum natum omninò centum, aram in spelunca subterranea, tunc non magna, erexere, aræque statuam impo-
 suere, quæ talis est: Sedet Virgo in exedra coronâ redimita, Filium sustinet
 gremio. Titulum statuæ apposuit Druidum Pontifex. *Virgini paritura*. Adhuc
 dum poneretur ara Carnotensiu Rex Priscus, ad eam deinde Regis Montehriaci
 filius depositus cum precibus, cum aquis fuisset suffocatus ad vitam redijt. Patris
 salute filij tam prodigiosè receptâ, liberalis in statuam factus, dona dedit Rege
 digna. Ipse loci Dominus Rex Carnotensium, & Druidensium Priscus, turpe
 ratus vinci ab extero, in Virgine paritura, rem facit, cuius nec exemplum habue-
 rat inter gentiles, nec imitatorum facillè habiturus erat inter Christianos, Regi
 totius scripsit hæredem *Virginem parituram*. Quod & post ejus mortem deponi
 jure devolutum est ad Druidas, & plus integro sæculo velut à Virginis paritura
 fidelissimis curatoribus conservatum est; donec à S. Petro Savinianus & Poter-
 tianus primi in Galliam mitterentur, qui ubi Carnotum pervenere, denuntiavit
 vivere etiamnum eam Virginem Jerosolymis; itaq; missi quamprimum legem
 Virgini Regnum Carnotensiu obtulere, & Reginam Carnotensium appellaverunt.
 Hanc Ecclesiam deinde adornavit Carolus Calvus Rex Galliar, & Fulbertus Car-
 notensis Episcopus, ita *Barth. Cassaneus in catal. glorie mundi pag. 12. cons. 20. Nihil*
Nancelinus in pareclesi de mirab. Nativit. D. N. I. C. cap. 11.

A terra ad mare veniamus. Argonautæ ante Christum circiter annis 1200.
 Gyzi in Helleponto templum extruxerunt, (cujus meminit *Plinius lib. 36. cap. 26.*)
 Mariæ Verbi æterni Genitrici monitu Pythij oraculi licet ex errore Reip. dedi-
 cârunt, quam crediderunt Matrem Deorum, hoc demùm sub Zenone Imper. De
 Matri restitutum. Totum hoc *Cedrinus in compendio narrat relat. à Spinello edit. Neap.*
fol. 394. n. 25. ubi & *Plinius l. c.* adducit, ejus ferè verba adscribimus. Argonautarum
 Ducem fuisse Iasonem Thessalum cum Polluce, Hyla, Telamone, ac reliquis in
 Colchidem navigantibus, quo tempore Iudices populo Israelitico præfuerunt,
 qui cum per fauces in Ponticum mare transire vellent, & Gizicus Dominus Hel-
 lesponti eos prohiberet, ab ijs victus, & interfectus, ac Gizicus præcipua Urbs
 Helleponti capta: agnovere dein Gyzicum fuisse affinem, quocirca templum
 admirandum extruxere, dein oraculum, quod est ante Pythias thermas accessit
 consulturi cui esset dedicandum, Oraculum hoc sensu sonuit:

*Afiduâ virtute decus sublime parate,
 Atq; animum (sic mando) Deum, qui cuncta gubernat,
 Celesti residens solio, colite, atq; timete:
 Illius æternum natum ante sæcula Verbum,*

Quod velut igniferis impulsa sagitta procellis,
 Nescia Virgo viri, quondam partu tenera edet,
 Edomitum reddet Patri pro munere mundum.
 Hujus quam Mariæ, nomen monet, alma Genitrix,
 Agnoscat templum proprium sibi ritè dicatum.

Hoc oraculum in marmore aureis literis impressum, supra portam posuere, fecit latinum *Guil. Xylander*, sed *Græci* penultimum verbum reddunt hoc modo. Hujus cui Mariæ nomen Sanctissima Mater. Illud oraculum *S. Procopius Martyr* sub Diocletiano adductus ad Flavianum Iudicem, apud *Surius* 8. Jul. & *Metaphr.* c. 24. ethnicis in hunc modum objicit: Cùm Iason Princeps eorum, qui dicuntur Argonautarum: de templo quod Athenis primum constructum est in arce, sciscitatus esset Delphicum Apollinem, & dixisset: Prædic nobis Propheta Phæbe Apollo, cujus nam erit hæc ædes, & ad quid futura est in posterum? sic respondit: Quæcunque ad virtutem quidem & honestatem vos incitant facite: Ego autem tres cupio: Deum unum regnantem apud Superos, cujus Verbum ab interitu alienum; conceptum in simplici Virgine; qui tanquam ignitus arcus percurrens mundi medium; omnes capiens adducet donū eos Patri, hujus erit hæc ædes; Maria autem nomen ejus. Hujus autem vitæ *S. Procopij* tanta est auctoritas, ut ex ea pro cultu sanctarum imaginum in secunda Synodo *Nicensis* act. 4. testimonium sit allatum: hic *Procopius* antea dicebatur *Neanias*, *Cyzicum* nunc vocatur *Spiga Nætolizæ*. Alterum templum in arce Atheniensis Iason oraculo Apollinis Delphici D. Virgini posuit; illud autem *Cyzici* ab omnibus Argonautis extructum fuit. *Spinellus loc. cit.*

Sed postquam navim Argonautarum sumus adepti varia littora marium circumeamus; in variasque terras descendamus, audituri Sybillarum de S. Virgine vaticinia, prius tamen oraculo audito, de quo *Innocent. III. serm. 2.* loquitur. Cùm Romani quoddam templum Pacis vellent extruere: consuluerunt Apollinem quàm diu duraturum esset, respondit: *Mansurum quoad usq. Virgo S. pareret.* Quo audito inscripserunt templo: *Templum pacis æterna.* Sed illud eadem nocte corruit, quâ Virgo peperit. Simile *Martinus Polonus lib. 4.* recitat de statua aurea posita Romæ in palatio cum inscriptione: *Nōn cader donec Virgo pariat:* quæ eodem tempore ac illud pacis templum cecidit. Sed jam Sybillas audiamus. August. Imp. Dei primogeniti aram excitandam in ipso Iovis Capitolini templo voluit, ubi consultis Sybillarum libris, ad vaticinia prænotantia Virgineum partum accommodari posse, responsum Delphicum tenuit, quo illum Apollo iussit à suis aris recedere, tanquam à nato Deo superatus. *Canisius lib. 3. de Deip. cap. 3.* offert nescio.

nescio cuius Sybillæ carmen, quod hunc sensum habet: Lætare & exulta Puella,
tibi enim gaudiū donavit æternum, qui cælum & terram condidit: is verò tu
te habitabit, tibi que erit immortale & indeficiens lumen. Sybilla Eritrea lib. 8.
orac. sic canit: Et brevis egressū Mariæ de Virginis alvo, exorta est nova lux.

Hic tantillum interloquatur *Hugo Card. Super Magnif.* Ecce enim ex hoc
Beatam me dicent omnes gentes scilicet judæorum, gentilium, virorum, & mu-
lierum. *Salvaticus de Victoriâ Verbi Dei contra Hebræos cap. 14.* interponat historiam,
quondam in Cantania idololatrias in magna veneratione habuisse quandam
Virginem infantem gremio foventem, ac singulis annis publicitè deportante
rationem facti solitos reddere, se id in honorem cuiusdam Virginis præstare,
quæ Virgo manens paritura erat Filium. *Bellesphores, in sua Cosmograph.* idem
alias nationes usurpasse memorat. Jam Sybilla Persica hæc canit:

*Solo sed satis est oracula prodere verbo,
Ille Deus castâ nascetur Virgine magnus.*

Sybilla Lybica.

*Æquus erit cunctis, gremio Rex membra reclinat
Regina, mundi, Sanctus per sacula vivus.*

Delphica.

*Eximij qui Virgineo conceptus ab alvo,
Prodibit sine contactu maris, omnia vincit.*

Samia.

*In cunctis humilis castam pro matre puellam
Deliget, hæc alias formâ præcesserit omnes.*

Hellespontica.

*Dum meditor quandam, vidi decorare puellam
Eximie castam, quod se servaret honore,
Munere digna suo, & Divino Numine visa,
Quo sobolem multo pareret splendore micantem.*

Phrygia.

*Ipsa Deum vidi summum punire volentem
Mundi homines stupidos, & pectora cæca rebelles,
Et quia sic nostram compleverent crimina pellem,
Corpore Virgineo voluit demittere calo,
Ipse Deus prolem.*

Tibor.

Tiburtina.

*O nimium felix celo dignissima Mater,
Quæ tantam sacro lætabit ab ubere prolem.*

Kirch. lib. 2. cap. 2. Hetruriæ hæc prosâ refert. In Senensi templo Cathedrali sunt (inquit) imagines decem Sybillarum in Litoltroto summo templi positæ. Anno 1482. picta est 1. Sybilla Albunea sive Tiburtina, quæ Tibure pro Dea quondam colebatur, illi hæc prophetia attribuitur: *Nascetur Christus in Bethlem, annuntiabitur in Nazareth, regnante Tauro pacifico, fundatore quietis.* O felix Mater cujus ubera ipsum lætabant.

Æthiæ.

Cerno Dei Matrem.

Cumana.

*In teneris annis facie præsignis honore;
Militia aterna Regem Sacra Virgo cibabit.*

Europæa.

Virginis aeternum veniet de corpore Verbum.

Agrippina.

*Summus erit sub carne Satus, carissimus atq;
Virginis.*

Ad rem hanc spectabit quod refert Oros. lib. 6. cap. 20. Quod Augustus Cæsar, dum consuleret Sybillam, an illo in mundo quispiam potentior futurus esset? continuò viderit circa Solem circulum in quo Virgo residebat in gremio portans infantem, hunc Sybilla respondit potentiozem natum: auditaque vox cœlestis: *Hæc est Ara cœli.* Ibi deinde Octavianus Aram Divæ Matri, cum Filio extruxit. Bernardus de Busto in Mariali p. 7. cap. 9. serm. 1. ubi hæc adducit de B. V. ex Sybilla Cumæa. In diebus illis exsurgit Mulier de stirpe Iudæorum nomine Maria, & habebit Spôsam nomine Joseph, & procreabitur ab ea sine commixtione viri de Spiritu S. Filius Dei nomine Jesus, & ipsa erit Virgo ante, & post partum. Hæc eadem verba affert Henr. Lancelotus in Viticula Mariana pampino 2. sub Sybilla Æthiæ, & Mattheus VVestmonasteriensis in floribus bist. etate 4. c. 15. De Sybillis verò sic loquitur Joannes Damascenus hom. de ijs qui in fide decesserunt. Nomen Virginis non ignotum ethnicis expressit (Sybilla) priusquàm nasceretur. alij

C c

Verbi

Verbi ortum ex Virgine, atque adeò nomen ejus enunciârunt, Maria enim, ait quidam, nomen puellæ. *Tiburtina apud Leonardum de Usino* sic habet: In diebus illis exsurget Mulier de stirpe Hebræorum nomine Maria, habens Sponsum Josephum. *Virgilius Sybillæ Cumanæ de S. Virgine* versus inseruit *Ecol. 4.*

*Magnus ab integro sæclorum nascitur ordo,
Jam redit, & Virgo, redeunt Saturnia sæclâ,
Jam nova Progenies cælo demittitur, alto.*

In his expressum nomen Mariæ. *Petrus Toyernus lib. 5. in Magnif. cap. 7.* filii persuadet, secutus *Porphirium Poëtam*, ut in primi versûs initio sint duæ literæ M. A. in secundi altera. voce R. in tertij itidem initio. residuum I. A. sed ut res neque excedit fidem, ita neque extorquet.

Sed hanc rem finiamus. narratione *Tostati in Matth.* ait ille: Virgo S. ingressa (dum in Ægypto moraretur) urbem Ægypti Hermopolim, & in eo sanum quoddam, in quo ex numero dierum anni idola fuerunt 365, omnia verò ad ingressum Virginis corruerunt, renunciatum id Aphrodisæo Principi Sacerdotum, qui cum militibus accurrit, sed conspicatus Virginem cum Puerò, dixit: Hic nisi esset Deus nostrorû Deorum, Dij nostri coram eo non se prosternerent. Nos ergo quod Deos nostros. facere videmus, nisi cautè fecerimus, omnes sic Pharao periculum incurremus.

4. Beatam dicunt Virginem Saraceni, Turcæ, & alij Mahometani.

Quia non sunt ejus gratiarum vacui.

Albumazar Arabis Mahometanus in libro quem scripsit de revolub; cujus meminit *Rizziolus in Proemio Almag. tom. 1.* Virginem Divam inter alstra collocavit his verbis. In prima facie signi Virginis oritur in terra Virgo munda, Puella immaculata, corpore decora, ore venusta, cultu moderato, prolixo crine, & hec est quæ Puerum in Judæa nutrit, & quædam gentes vocant illum Jesum, sed de templum, quod in Syria S. Petrus Apostolus B. Virgini erexit, teste *Jacobo Virriarum apud Spinellum edit. Neapol. fol. 400.* à Saracenis magna habetur in veneratione, sed ad historiam tantisper. *Brocard. pag. 2. c. 4.* scribit inter Heliopolim & Babyloniam Ægypti medio ferè loco, est hortus ballami, irrigatur à fonte parvo, sed ubere, in quo est fama B. Virginem Puerum Jesum sæpè lavisse, panniculosq; ejus